

INFORMACE

o nehodovosti na pozemních komunikacích v České republice období leden až září 2015

Policie České republiky v prvních devíti měsících letošního roku šetřila 67 670 nehod na pozemních komunikacích. Při těchto nehodách bylo 493 osob usmrceno, 1 946 osob těžce zraněno a 18 096 osob zraněno lehce. Odhadnutá hmotná škoda dopravní policií na místě nehody je 3 982,93 mil. Kč. Porovnání hodnot základních ukazatelů se stejným obdobím roku 2014 je následující:

Pokles zaznamenáváme v kategorii

počet těžce zraněných	o	214 osob,	tj. o 9,9%
-----------------------	---	-----------	------------

Nárůst zaznamenáváme v následujících kategoriích:

počet nehod	o	4 627,	tj. o 7,3%
počet usmrcených	o	20 osob,	tj. o 4,2%
počet lehce zraněných	o	28 osob,	tj. o 0,2%
odhad hmotné škody	o	388,28 mil. Kč,	tj. o 10,8%.

Počet nehod, šetřených Policií ČR, za prvních sedm měsíců letošního roku je od roku 1990 7. nejnižší (nejméně šetřených nehod bylo v roce 2011 – 54 440 a nejvíce v roce 1999 – **161 108** nehod).

Počet usmrcených je od roku 1990 třetí nejnižší, nejvíce usmrcených bylo v roce 1997 – 1 026 osob a nejméně v roce 2013 – 431 osob. Jen třikrát se v období prvních devíti měsíců počet usmrcených dostal pod hranici 500 usmrcených osob a na druhé straně třikrát překonal hranici 1 000 osob.

Počet těžce zraněných je v tomto období nejnižší; nejvyšší počet byl v roce 1997 (5144 osob).

Počet lehce zraněných je 9. nejnižší (nejméně lehce zraněných bylo v roce 2010 – 16421 osob), když nejvyšší počet byl v roce 1997 (23 687 osob).

V následující tabulce je přehled o počtech nehod a počtech usmrcených osob podle sledovaných viníků, včetně rozdílu oproti loňskému roku.

PŘEHLED VINÍKŮ A ZAVINĚNÍ NEHOD

Viník, zavinění nehody období leden až září 2015	Počet nehod	Rozdíl nehod	Rozdíl v %	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených	Rozdíl v %
Řidičem motorového vozidla	56 798	3 321	106,2%	442	3	100,7%
Řidičem nemotorového vozidla	2 276	-86	96,4%	31	7	129,2%
z toho dětmi	192	-59	76,5%	0	-1	0,0%
Chodcem	866	-8	99,1%	14	5	155,6%
z toho dětmi	342	0	100,0%	0	-1	0,0%
Jiným účastníkem	107	19	121,6%	0	0	
Závadou komunikace	178	8	104,7%	0	0	
Technickou závadou vozidla	355	-3	99,2%	2	2	
Lesní, domácí zvěří	6 714	1 289	123,8%	1	1	
Jiné zavinění	376	87	130,1%	3	2	300,0%

V tomto období došlo k usmrcení u nehod zaviněných:

↑ řidiči osobních automobilů	304 osob (o 15 osob méně)
↑ řidiči motocyklů	46 osob (o 4 osoby méně)
↑ řidiči nákladních automobilů sólo	38 osob (o 10 osob více)
↑ cyklisty	31 osob (o 8 osob více)
↑ řidiči nákladních automobilů s návěsem	18 osob (o 3 osoby více)
↑ chodci	14 osob (o 5 osob více)
↑ řidiči osobních automobilů s přívěsem	9 osob (o 4 osoby více)
↑ neznámými řidiči (řidič ujel)	7 osob (o 1 osobu méně)
↑ řidiči traktorů	6 osob (o 5 osob více);
↑ řidiči jiných motorových vozidel	5 osob (o 3 osoby více)
↑ řidiči autobusů	4 osoby (o 1 osobu méně)
↑ řidiči nákladních automobilů s přívěsem	3 osoby (o 1 osobu více)
↑ řidiči malých motocyklů	2 osoby atd.

V tomto období Policie ČR šetřila 10 862 nehod (19,1% z celkového počtu nehod řidičů), kdy **viník z místa ujel**. Při těchto nehodách došlo k usmrcení 7 osob a 563 osob bylo zraněno. Počet těchto nehod je oproti předchozímu roku vyšší o 611 nehod (tj. o 6,0%), počet usmrcených je nižší o 1 osobu a počet zraněných je nižší o 5 osob.

V hodnoceném období roku 2015 byla **nejčastějším druhem nehody** srážka jedoucích vozidel (36,3% z celkového počtu nehod) a srážka s pevnou překážkou (21,4%). Srážkou s chodcem skončilo 2 337 nehod, tj. 3,5% z celkového počtu apod.

Nejvíce usmrcených osob bylo při nehodách končících vzájemnou kolizí jedoucích nekolejových vozidel (45,6% z celkového počtu usmrcených osob) a při nehodách končících srážkou s pevnou překážkou (26,6%). Při srážce s chodcem Zahynulo 76 osob (15,4% z celk. počtu), tj. o 11 osob více. Více usmrcených registrujeme i při nehodách končících havárií (o 13 osob) a při nehodách končících vzájemnou kolizí vozidel (o 6 osob) apod.

druh srážky; březen rok 2013	Počet nehod	Rozdíl	Počet usmrcených	Rozdíl	Závažnost nehod
s jedoucím vozidlem	24 548	1 701	225	6	9,2
s vozidlem zaparkovaným	13 336	1 069	5	-3	0,4
s pevnou překážkou	14 509	609	131	-4	9,0
s chodcem	2 337	-71	76	11	32,5
se zvířetí	6 740	1 286	1	1	0,1
s vlakem	114	-6	14	-6	122,8
Havárie	4 079	-80	37	13	9,1
jiný druh nehody	2 007	119	4	2	2,0

V další tabulce jsou uvedeny hlavní příčiny nehod řidičů motorových vozidel v měsících leden až září 2015.

HLAVNÍ PŘÍČINY NEHOD ŘIDIČŮ MOTOROVÝCH VOZIDEL

Hlavní příčina nehody období leden až září 2015	Počet nehod	tj. %	Počet usmrcených	tj. %	Rozdíl usmr- cených	
NEPŘIMĚŘENÁ RYCHLOST	9 227	16,2%	169	38,2%	0	93
NESPRÁVNÉ PŘEDJÍŽDĚNÍ	1 190	2,1%	13	2,9%	-11	36
NEDÁNÍ PŘEDNOSTI	9 828	17,3%	63	14,3%	-6	530
NESPRÁVNÝ ZPŮSOB JÍZDY	36 552	64,4%	197	44,6%	20	2661

Počet nehod byl vyšší u všech hlavních příčin a největší absolutní zvýšení zaznamenáváme u nesprávného způsobu jízdy (o 2 661 nehod).

Nejčastější hlavní příčinou nehod řidičů motorových vozidel v tomto období byl nesprávný způsob jízdy, na který připadá přes 64% nehod a dalších více jak 17% nehod zavinili řidiči motorových vozidel z důvodu nedání přednosti v jízdě atd.

Nejvíce usmrcených osob připadá na nehody zaviněné z důvodu nesprávného způsobu jízdy (téměř 45%) a nepřiměřené rychlosti jízdy – přes 38% z celkového počtu usmrcených osob u nehod zaviněných řidiči motorových vozidel.

V další přiložené tabulce je uvedeno členění nehod podle místa, tj. zda k nehodě došlo v obci nebo mimo obec, včetně porovnání se stejným obdobím minulého roku. Z celkového počtu policíí šetřených nehod bylo 70,1% v obci a na tyto nehody dále připadá:

- 26,6% z celkového počtu usmrcených,
- 53,4% z celkového počtu těžce zraněných,
- 58,1% z celkového počtu lehce zraněných,
- 57,6% z celkového odhadu hmotných škod a
- 73,3% z celkového počtu nehod zaviněných pod vlivem alkoholu.

MÍSTA NEHOD

Místo nehody období leden až září 2015	Počet nehod	Počet usmrcených	Počet těžce zraněných	Počet lehce zraněných	Hmotná škoda v mil. Kč
V OBCI	47 430	131	1 039	10 509	2 293,10
Index rok 2014=100%	105,8%	87,3%	91,1%	97,2%	110,5%
MIMO OBEČ	20 240	362	907	7 587	1 689,89
Index rok 2014=100%	111,1%	112,1%	89,0%	104,6%	111,2%
z toho DÁLNIČE	2 056	22	39	464	351,68
Index rok 2014=100%	110,8%	129,4%	59,1%	126,4%	131,9%

V obci – *je vyšší:* počet nehod o 2 603 a odhad hmotných škod (o 218,0 mil. Kč);
je nižší: počet usmrcených o 19 osob, počet těžce zraněných o 102 osob
a počet lehce zraněných o 307 osob;

Mimo obec - *je vyšší:* počet nehod o 2 024, počet usmrcených o 39, počet lehce zraněných o 335 osob a odhad hmotných škod (o 170,3 mil. Kč);
je nižší: počet těžce zraněných o 112 osob;

Na dálnici- *je vyšší:* počet nehod o 200, počet usmrcených o 5 osob, počet lehce zraněných o 97 osob a odhad hmotných škod (o 85,2 mil. Kč);
je nižší: počet těžce zraněných o 27 osob.

Od začátku roku 2015 připadalo nejvíce nehod na místní komunikace (35,6% z celkového počtu nehod) a na silnice I. a II. tříd (15,5%, resp. 14,6%). Počet nehod se zvýšil na všech druzích komunikací a nejvyšší nárůst zaznamenáváme na místních komunikacích (+1 648 nehod). Z celkového počtu připadá na dálniční síť 3,0% nehod a 4,5% usmrcených osob.

Nejvíce usmrcených bylo při nehodách zaviněných na silnicích I. a II. třídy (40%, resp. téměř 22% z celkového počtu). Oproti loňského roku byl počet usmrcených vyšší především při nehodách na silnicích I. třídy (o 22,4%) a místních komunikacích (o 27,7%). Významné snížení počtu usmrcených je na silnicích II. a III. třídy a na sledovaných komunikacích velkých měst. Více usmrcených registrujeme i u dálničních nehod o 29,4%.

druh komunikace období leden až září 2015	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených
Dálnice	2 056	200	22	5
Silnice I. třídy	10 488	766	197	36
Silnice II. třídy	9 848	675	108	-13
Silnice III. třídy	8 293	681	81	-11
Komunikace sledovaná	9 679	308	16	-15
Komunikace místní	24 068	1 648	60	13
Účelová komunikace	3 238	349	9	5

Nejvíce nehod šetřila Policie ČR na území hlavního města Prahy (přes 15 tisíc nehod) a naopak nejméně na území Karlovarského kraje – necelých 1 400 nehod. Počet nehod byl nižší pouze na území Pardubického kraje (o 65 nehod). Nejvíce přibylo nehod na území hlavního města Prahy – o 1 563 nehody, Ústeckého kraje – o 898 nehod, Moravskoslezského kraje – o 423 nehody atd.

K r a j období leden až září 2015	Počet nehod	Rozdíl v %	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených	Rozdíl v %
Hl. m. Praha	15 491	10,4%	20	3	17,6%
Středočeský	8 991	4,5%	74	-5	-6,3%
Jihočeský	2 908	3,7%	49	0	0,0%
Plzeňský	2 361	9,8%	31	-1	-3,1%
Ústecký	7 058	14,6%	31	-17	-35,4%
Královéhradecký	3 284	3,7%	25	0	0,0%
Jihomoravský	5 175	2,1%	63	8	14,5%
Moravskoslezský	6 479	7,0%	43	-1	-2,3%
Olomoucký	3 472	6,1%	37	18	94,7%
Zlínský	2 676	6,4%	31	7	29,2%
Kraj Vysočina	3 018	11,1%	21	-14	-40,0%
Pardubický	2 533	-2,5%	36	12	50,0%
Liberecký	2 829	8,1%	15	1	7,1%
Karlovarský	1 395	8,0%	17	9	112,5%

Nejvíce usmrcených je ve Středočeském (74 osob) a v Jihomoravském kraji (63 osob) a nejméně pak v Libereckém kraji – 15 osob. Počet usmrcených byl vyšší na území sedmi krajů – nejvíce o 18 osob v Olomouckém kraji. K nejvyššímu snížení došlo na území kraje Vysočina – o 14 osob. Na území Královéhradeckého kraje zůstal počet usmrcených na úrovni roku 2014.

Policie ČR, v období leden až září 2015, eviduje 3 313 nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (tj. 5,5% z celkového počtu), při kterých zahynulo 35 osob a dalších 1669 bylo zraněno. Počet nehod, v porovnání se stejným obdobím roku 2014, je nižší o 225, počet usmrcených je nižší o 20 osob a počet zraněných o 160 osob.

V tabulce je uvedeno členění nehod **zaviněných pod vlivem alkoholu** podle hodnoty zjištěné hladiny alkoholu a počty pozitivních nálezů požití omamných látek. Policie eviduje 179 případů (nárůst o 16 nehod), kdy kontrola na **přítomnost návykových látek** u viníka nehody byla pozitivní, přitom došlo k usmrcení 8 osob a tj. 5 osob více.

Nehody zaviněné pod vlivem alkoholu nebo s pozitivním nálezem drog; Leden až září 2015	počet nehod	rozdíl	počet usmrčených	rozdíl
zjištěná hladina alkoholu je nižší než 0,24‰	132	-20	5	-5
zjištěná hladina alkoholu je 0,24 až 0,5‰	210	-30	0	-1
zjištěná hladina alkoholu je 0,51 až 0,8‰	209	3	3	1
zjištěná hladina alkoholu je 0,81 až 1,0‰	177	20	3	-2
zjištěná hladina alkoholu je 1,1 až 1,5‰	487	-121	7	-2
zjištěná hladina alkoholu je 1,51‰ a vyšší	2 055	-92	17	-9
zjištěno požití omamných látek i alkoholu	43	15	0	-2
zjištěno požití omamných látek	179	16	8	5

Vývoj počtu nehod a jejich následků v jednotlivých měsících letošního roku je v následující tabulce:

V období prvních 9 měsíců letošního roku připadalo nejvíce nehod na pátky a úterky. V porovnání s loňským obdobím bylo více nehod ve všech dnech týdne. Největší relativní nárůst registrujeme u úterních nehod (o 17,1%).

Den v týdnu období leden až září 2015	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrčených	Rozdíl usmrce- ných
PONDĚLÍ	10 426	322	55	-10
ÚTERÝ	10 646	1 551	54	-11
STŘEDA	10 272	501	57	1
ČTVRTEK	10 548	1 090	88	25
PÁTEK	10 844	366	84	9
SOBOTA	8 040	610	79	-3
NEDĚLE	6 894	187	76	9

Nejvíce usmrčených připadá na čtvrteční a páteční nehody, kdy bylo usmrceno 88, resp. 84 osob. Méně usmrčených bylo při pondělních (o 15,4%), úterních (o 16,9%) a sobotních (o 3,7%) nehodách.

Vývoj počtu nehod a jejich následků v jednotlivých měsících letošního roku je v následujících tabulkách; méně bylo jen zářijových nehod (pokles o 21 nehod). Nejvíce přibylo dubnových nehod (o 789, tj. o 11,7%). Zatím nejvíce nehod šetřila Policie ČR v červnu a celkem třikrát překročil měsíční počet nehod osmitisícovou hranici. Naopak nejméně nehod zaznamenáváme v únoru.

	ROK 2015	ROK 2014	rozdíl	tj. %
LEDEN	6 920	6 527	393	6,0%
ÚNOR	6 087	5 510	577	10,5%
BŘEZEN	7 037	6 492	545	8,4%
DUBEN	7 504	6 715	789	11,7%
KVĚTEN	7 859	7 587	272	3,6%
ČERVEN	8 254	7 500	754	10,1%
ČERVENEC	8 112	7 510	602	8,0%
SRPEN	8 149	7 433	716	9,6%
ZÁŘÍ	7 748	7 769	-21	-0,3%
Celkem	67 670	63 043	4 627	7,3%

Nejvíce usmrcených bylo při červencových nehodách – 80 osob, tj. o 8,1% více, než v roce 2014 a nejvíce přibýlo usmrcených při únorových nehodách – 14 osob (tj. o 58,3%). Nejpriznivější bilanci vykazují červnové nehody, kdy počet usmrcených byl nižší o 11 osob (tj. o 16,9%).

	ROK 2015	ROK 2014	rozdíl	tj. %
LEDEN	34	40	-6	-15,0%
ÚNOR	38	24	14	58,3%
BŘEZEN	45	52	-7	-13,5%
DUBEN	43	36	7	19,4%
KVĚTEN	51	48	3	6,3%
ČERVEN	54	65	-11	-16,9%
ČERVENEC	80	74	6	8,1%
SRPEN	69	58	11	19,0%
ZÁŘÍ	79	76	3	3,9%
Celkem	493	473	20	4,2%

V období leden až září 2015 při nehodách na pozemních komunikacích **zahynulo celkem 493 osob**, z toho bylo nejvíce ve věkové kategorii nad 64 let – 90 osob.

počet usmr- cených	kategorie osoby	rozdíl oproti r. 2014
162	řidičů osobních automobilů	-14
82	spolujezdců v osobním automobilu	10
78	chodců	10
72	řidičů motocyklů	6
59	cyklistů	12
15	řidičů nákladních automobilů	-4
5	spolujezdců v nákladním automobilu	-2
4	spolujezdci na motocyklech	-4
3	cestující ve vlaku	3
3	řidiči pracovního stroje	0
3	řidiči traktorů	3
2	řidiči malých motocyklů	-1
2	řidiči mopedů	0
1	řidič autobusu	0
1	řidič nemotorového vozidla	1
0	cestující v BUS	-1

Z celkového počtu 493 usmrčených bylo 11 dětí do 15 let – devět spolujezdců v osobním automobilu a dva chodci. Oproti stejnému období loňského roku zahynulo o jedno dítě méně.

V průměru na jeden den v období leden až září 2015 připadá 1,81 usmrčené osoby (tj. o 0,08 osoby více než v roce 2014). Nejpriznivější ukazatel byl v lednu, kdy na jeden den připadalo jen 1,1 usmrčené osoby a nejhorší v září, kdy tento ukazatel měl hodnotu 2,63.

Nejvíce usmrčených bylo v kategorii nad 64 let (90 osob). Počty usmrčených v ostatních kategoriích jsou v následující přehledu:

↑ kategorie nad 64 let	90 osob (+ 17 osob)
↑ kategorie 25 až 34 let	84 osob (+ 16 osob)
↑ kategorie 45 až 54 let	80 osob (- 5 osob)
↑ kategorie 35 až 44 let	79 osob (- 16 osob)
↑ kategorie 55 až 64 let	66 osob (+ 6 osob)
↑ kategorie 21 až 24 let	54 osob (+14 osob)
↑ kategorie 18 až 20 let	24 osob (- 5 osob)
↑ kategorie 10 až 14 let	6 osob (+ 2 osoby)atd.

	<6	6 až 10	10 až 14	15-17	18-20	21-24	25-34	35-44	45-54	55-64	>64	nezji.	celkem
Rok 2015	2	3	6	2	24	54	84	79	80	66	90	2	492
Rok 2014	5	3	4	7	29	40	68	95	85	60	73	4	473
Rozdíl	-3	0	2	-5	-5	14	16	-16	-5	6	17	-2	19

V porovnání se stejným obdobím roku 2014 byl vyšší počet usmrčených v kategoriích:

❖ řidič vozidla registrovaného mimo ČR	o	12 osob
❖ řidič nákladního automobilu sólo	o	10 osob
❖ cyklista	o	8 osob
❖ chodec	o	5 osob
❖ řidič traktoru	o	5 osob
❖ řidič osobního automobilu s přívěsem	o	4 osoby
❖ řidič nákladního automobilu s návěsem	o	3 osoby
❖ řidič pojízdného pracovního stroje	o	3 osoby

Méně usmrčených bylo v kategorii:

❖ řidič osobního automobilu	o	15 osob
❖ řidič motocyklu	o	4 osoby
❖ řidič tramvaje	o	2 osoby

Negativní trendy - v porovnání se stejným obdobím roku 2009 zaznamenáváme nárůst počtu usmrčených u následujících položek statistiky nehod:

- u nehod, které se staly na suchém povrchu komunikace (o 51 osob)
- u nehod, které se staly mimo obec (o 39 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích I. třídy (o 36 osob)
- u nehod v denní době – dobrá viditelnost (o 32 osob)
- u nehod, které se staly ve čtvrtek (o 25 osob)
- u nehod zaviněných nesprávným způsobem jízdy (o 20 osob)
- u nehod, které skončily havárií (o 13 osob)
- u nehod, které se staly na místních komunikacích (o 13 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s chodcem (o 11 osob)
- u nehod, které se staly v neděli (o 9 osob)
- u nehod, které se staly v pátek (o 9 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s jedoucím vozidlem (o 6 osob)
- u nehod, které se staly na dálnicích (o 5 osob)
- u nehod, které se staly na účelových komunikacích (o 5 osob)
- u nehod zaviněných pod vlivem drog (o 5 osob) apod.

Pozitivní trendy – významnější snížení počtu usmrčených osob nastalo u následujících položek statistiky nehod:

- *u nehod zaviněných řidiči osobních automobilů* (o 65 osob)
- *u nehod, které se staly na mokřém povrchu vozovky* (o 38 osob)
- *u nehod, které se staly v obci* (o 29 osob)
- *u nehod, které se staly v noční době* (o 17 osob)
- *u nehod, které se staly na silnicích II. třídy* (o 13 osob)
- *u nehod, které se staly na sledovaných komunikacích* (o 12 osob)
- *u nehod, které se staly na silnicích III. třídy* (o 11 osob)
- *u nehod, které se staly v úterý* (o 11 osob)
- *u nehod zaviněných nesprávným předjížděním* (o 11 osob)
- *u nehod, které se staly v pondělí* (o 10 osob)
- *u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu – 1,5‰ a více* (o 9 osob)
- *u nehod v denní době* (o 8 osob)
- *u nehod zaviněných nedáním přednosti* (o 6 osob)
- *u nehod, které skončily srážkou s vlakem* (o 6 osob)
- *u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu – do 0,24‰* (o 5 osob)
- *u nehod, které skončily srážkou s pevnou překážkou* (o 4 osoby)
- *u nehod, které se staly v sobotu* (o 3 osoby) apod.

V Praze dne 8. října 2015

Zpracoval: **ing. Josef Tesařík**

Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR